

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/14/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1510202153
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1510202153.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte v zložení: predsedníčka senátu JUDr. Michaela Králová a členovia senátu: JUDr. Darina Kriváňová a JUDr. Ivana Jahnová vo veci rozvodu manželstva C.. L. R., narodený XX.X.XXXX, bytom N. N. Y. N., J. O. X, G. U., R., štátny občan Slovenskej republiky a C.. C. R. narodenej XX.X.XXXX, bytom V. Č.. XX, štátna občianka Slovenskej republiky, zastúpená advokátkou JUDr. Martou Huttovou, AK so sídlom Bezekova 13, Bratislava a o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému L. R., narodený X.X.XXXX, bytom V. Č.. XX, štátny občan Slovenskej republiky zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Malackách, Záhorácka 2942, Malacky, na odvolanie matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 22.10.2015 č.k. 5C/158/2010-946 v spojení s uznesením zo dňa 19.11.2015, č.k. 5C/158/2010-991, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Malacky zo dňa 22.10.2015 č.k. 5C 158/2010-946, v spojení s opravným uznesením zo dňa 19.11.2015 č.k. 5C 158/2010-991 v napadnutej časti určenia výživného m e n í tak, že otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého L. R., narodeného dňa X.X.XXXX sumou 1.000,- Eur mesačne od 14.4.2011 do 31.8.2015 k rukám matky maloletého vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca k rukám matky a sumu 350,- Eur mesačne na tvorbu úspor na účet, za tým účelom zriadený matkou a od 1.9.2015 je otec p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého sumou 1.200,- Eur mesačne do 15. dňa kalendárneho mesiaca k rukám matky maloletého a sumou 350,- Eur mesačne na tvorbu úspor na účet, za tým účelom zriadený matkou.

Vo výroku o zročnom výživnom m e n í rozsudok Okresného súdu Malacky tak, že zročné výživné za obdobie od 14.4.2011 do 30.6.2017 vo výške 4.400,- Eur je otec p o v i n n ý zaplatiť k rukám matky maloletého do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo výroku, ktorým súd prvej inštancie rozhodol, že súd styk rodičov s maloletým dieťaťom upravuje tak, že otec je oprávnený stýkať sa so synom bez obmedzenia rozsudok m e n í tak, že súd rozsah styku otca s maloletým n e u p r a v u j e .

Vo výroku, ktorým súd prvej inštancie uložil matke povinnosť zaplatiť štátu náhradu trov konania v sume 95,19 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet Okresného súdu Malacky p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Malacky rozsudkom z 22.10.2015, č.k. 5C/158/2010-946 v spojení s uznesením zo dňa 19.11.2015, č.k. 5C/158/2010-991 (v poradí druhým rozsudkom) zveril maloletého L. R. narodeného X.X.XXXX (ďalej aj maloletý) na čas po rozvode manželstva jeho rodičov do osobnej starostlivosti matky. Určil, že obaja rodičia ho budú zastupovať a spravovať jeho majetok. Otcovi uložil povinnosť prispievať

na jeho výživu mesačne sumou 1.350,- Eur k rukám matky tak, že 1.000,- Eur bude zasielať k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred a 350,- Eur na tvorbu úspor. Dlžné výživné 59.987,- Eur za obdobie od 14.4.2011 do 22.10.2015 uložil súd prvej inštancie otcovi zaplatiť k rukám matky do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. O styku rodičov s maloletým rozhodol tak, že otec je oprávnený stykať sa s ním bez obmedzenia. Oboch rodičov zaviazal uhradiť trovy štátu na účet Okresného súdu Malacky, každého v sume po 95,19 Eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. O trovách konania účastníkov rozhodol tak, že žiaden z nich nemá právo na ich náhradu.

2. Pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností vychádzal súd prvej inštancie zo zistenia, že manželstvo rodičov maloletého, uzavreté dňa XX.X.XXXX bolo rozvedené rozsudkom OS Malacky zo dňa 20.1.2011, č.k. 5C/158/2010-84, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.4.2011. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bolo rozhodnuté o úprave rodičovských práv k maloletému L. R., synovi účastníkov v dôsledku podaného odvolania právoplatnosť nenadobudol.

3. Po zrušení prvoinštančného rozsudku odvolacím súdom nariadil súd prvej inštancie vo veci znalecké dokazovanie znalcom odboru zdravotníctvo, odvetvie psychológia. Súd prvej inštancie poveril súdneho znalca vypracovaním znaleckého posudku podstatou ktorého bolo, zistiť či je v súlade so záujmami zdravého duševného a osobnostného vývoja maloletého, aby bol zverený do osobnej starostlivosti len jedného z rodičov alebo bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Zo záverov znaleckého posudku U.. Š. U. vyplynulo, že striedavá osobná starostlivosť nebola doporučená. Otec s odvolaním sa na jeho skúsenosť s tým, akú možnosť mal so svojim synom sa stretávať počas posledných rokov najmä po roku 2012 a tiež vzhľadom aj na záujem samotného maloletého L. o stretávanie sa s ním, upustil od svojho návrhu na striedavú osobnú starostlivosť a navrhol, aby maloletý L. bol zverený do osobnej starostlivosti matky.

4. Pri rozhodovaní o výživnom vychádzal súd prvej inštancie z majetkových pomerov oboch rodičov, ako aj z odôvodnených potrieb maloletého a prihlídal na výkon osobnej starostlivosti matky o dieťa.

5. Vykonaním dokazovania výpismi z obchodného registra a daňovými priznaniami za roky 2011-2014 súd prvej inštancie zistil, že v rozhodnom období od 14.4.2011 bol otec konateľom a spoločníkom v spoločnosti CADIS, s.r.o., IČO: 35 682 639, od 6.1.2007 bol konateľom a od 23.2.2011 aj spoločníkom spoločnosti MAX-DATA, s.r.o, IČO: 36 722 25, od 7.5.2009 do 30.8.2013 bol spoločníkom v spoločnosti ASTOM, s.r.o., IČO: 44 750 048, od 22.9.2003 vykonával funkciu predsedu predstavenstva v spoločnosti GASTON - BA, a.s., IČO: 35 866 250. Obchodné spoločnosti majú rôzny predmet činnosti, napr. prenájom nehnuteľností spojený s poskytovaním doplnkových služieb - obstaráateľské služby spojené s prenájmom, ubytovacie služby v rozsahu voľnej živnosti, poskytovanie softwaru, automatizované spracovanie dát, poradenská činnosť v oblasti výpočtovej techniky, poskytovanie služieb v rybárstve, lesníctve a poľovníctve. Ďalej súd prvej inštancie zistil, že otec je podielovým spoluvlastníkom bytu č. XX na U. ulici v V., ktorý podľa dokladov predložených matkou využíva on. Matka k bytu nemá prístup a nemá z neho pôžitky. Je spoluvlastníkom pozemkov v k. ú. O., pozemku a domu v F. T., v správnom obvode mesta G. Y. U., Š., je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti - rodinného domu v R. M., ktorý nadobudol v októbri 2006 za sumu 1.450.000 Eur.

6. Vykonaním dokazovania potvrdeniami o zárobkoch a príjme súd prvej inštancie zistil, že matka pracovala ako živnostník, samostatnú činnosť však nevykonávala. Podľa daňového priznania matky jej príjem za rok 2011 bol 11.642,05 Eur. Od 1.4.2010 sa zamestnala v spoločnosti INDEX NOŠLUS, s.r.o., kde za obdobie apríl až december 2010 mala príjem 663,- Eur mesačne netto, za rok 2011 príjem 862,46 Eur mesačne netto, v období od októbra do decembra 2012 zarobila spolu netto 3.343,92 Eur, v roku 2013 za 12 mesiacov zarobila spolu 11.631,08 Eur netto, v roku 2014 za 12 mesiacov zarobila 9.192,64 Eur netto. Matka má vo výlučnom vlastníctve 1 1 izbový apartmán v R. M., je podielovou spoluvlastníčkou bytu č. XX na U. ulici v V., pozemkov na LV č. XXX, k.ú. O., pozemku a domu v F. T., v správnom obvode mesta G. Y. U., X. Š.. Z pripojeného súdneho spisu Okresného súdu Malacky sp.zn. 8P/228/2010 súd prvej inštancie zistil, že matka vlastní osobné motorové vozidlo značky U. V., typ N. XXX N., rok výroby 2004 a osobné motorové vozidlo značky L. S., rok výroby 1995. Matka nemá inú vyživovaciu povinnosť.

7. Maloletý v rozhodnom období ukončil základnú školu. Stravoval sa v školskej jedálni (poplatok vo výške 22,- Eur mesačne), do štvrtej triedy navštevoval školský klub. Zdravotný stav maloletého je dobrý i keď v minulosti prekonal atopický ekzém (vyžadoval zvýšenú starostlivosť a zvýšené náklady na lieky

a hygienické prostriedky), pretrvávajú však u neho problémy s plochými nohami - nosí ortopedické vložky a má vadu zraku, preto nosí okuliare. Pre ťažkosti s vývinom hrudníka sa pravidelne venuje plávaniu; na plávanie ho vozí matka autom. Matka vyčíslila mesačné náklady na maloletého v súvislosti s návštevou školy vo výške 4,- Eur školné, 23,- Eur náklady na obedy, 20,- Eur náklady na školské pomôcky, 30,- Eur na školské výlety, priemerne teda na školu 77,- Eur. Náklady na mimoškolskú činnosť matka vyčíslila sumou 60,- Eur na plávanie (poplatok za tréning, potreby na plávanie), 25,- Eur sú náklady za klavír (školné, príspevok na OZ, noty, ladenie klavíra), 162,- Eur sú náklady na tenis (poplatok za tréning a halu, vybavenie, oblečenie), 8,- Eur náklady na tanečnú, 80,- Eur náklady na doučovanie a dopravu. Náklady na zdravotnú starostlivosť matka vyčíslila mesačne sumou 6,- Eur za okuliare (kontrola u lekárky, okuliare), 5,- Eur za ortopedické pomôcky (kontrola u lekára, vložky do topánok), 15,- Eur náklady za liečbu kože (krémy, prípravky do kúpeľa, chirurgické zákroky). Ako ostatné výdavky uviedla matka náklady vo výške 170,- Eur mesačne na oblečenie a obuv, ostatné športové vybavenie 14,70 Eur, strava doma 200,- Eur, mobilný telefón, internet 30,- Eur, náklady na bývanie (plyn, električka, voda, odpad, daň z nehnuteľnosti) 330,- Eur. Údržba nehnuteľnosti (závlahy, výsadba, bazén, kotol, bežné úpravy) 120,- Eur, doprava 80,- Eur, kultúra (divadlo, kino, kultúrne podujatia) 25,-Eur, knihy, časopisy 25,- Eur, prázdniny, dovolenky, výlety, výstavy na Slovensku 24,17 Eur, lyžovačka 40,- Eur, dovolenka pri mory (dvakrát) + fakultatívne výlety 233,33 Eur mesačne, letný tenisový tábor ročne 135,- Eur, spolu 1.740,92 Eur. Z listu vlastníctva č. XXX k. ú. V. súd prvej inštancie zistil, že maloletý je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti - rodinného domu v V., v ktorom v súčasnosti žije spolu so svojou matkou. Nehnuteľnosť nadobudol darovaním od rodičov. Právny úkon rodičov, ktorý v mene maloletého podpísali darovaciu zmluvu bol schválený rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č.k. 13P/46/2006 zo dňa 26.4.2007. Rozhodnutie súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 11.5.2007.

8. Vo vzťahu k mase majetku otca matka v konaní poukázala na to, že otec užíva dom v Bratislave na Šarišskej ulici, v ktorom sú byty a že má k dispozícii dom na V. ulici. V Š. vlastní domy, ktoré sú označené názvami W., C. a ďalší nový dom. Tvrdila, že otec vlastní aj ďalší hnuťelný majetok, že vedie nákladný, luxusný život, a preto žiadala, aby bol zaviazaný platiť na maloletého výživné v sume po 1.500,- Eur mesačne a zároveň, aby mu bola uložená povinnosť platiť 500,- Eur mesačne na tvorbu úspor.

9. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti otca vychádzal aj z rozhodnutí v konaní vedenom pred Okresným súdom Malacky sp.zn. 8P/228/2010 v ktorom bola riešená vyživovacia povinnosť otca k maloletému za obdobie bezprostredne predchádzajúce tomuto konaniu (obdobie do právoplatnosti rozvodu manželstva účastníkov) a v ktorom bola otcovi uložená povinnosť platiť na maloletého výživné mesačne po 1.350,- Eur. Poukázal na to, že majetkové pomery rodičov maloletého v ďalšom období sa podstate nezmenili aj keď možno došlo k určitým obmenám v podnikateľských aktivitách otca. Preto na základe výsledkov dokazovania považoval výšku výživného na maloletého v sume 1.350,- Eur za dôvodnú aj na čas po rozvode manželstva rodičov maloletého, keď výška tejto vyživovacej povinnosti bola ustálená právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Malacky v konaní sp.zn. 8P/228/2010, ktoré bolo zmenené rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave. Preto povinnosť plnenia vyživovacej povinnosti uložil súd prvej inštancie otcovi platiť v rozsahu sumy 1.000,- Eur ako bežné výživné a v rozsahu sumy 350,- Eur ako tvorbu úspor. Súd prvej inštancie uviedol, že maloletý sa počas konania stal v školskom roku 2015/2016 študentom gymnázia v Bratislave a je predpoklad, že bude ďalej študovať a bude potrebovať finančné prostriedky aj v budúcnosti, ktoré je mu možné zabezpečiť práve tvorbou úspor. K dlžnému výživnému poukázal súd prvej inštancie na to, že pri určenom výživnom vznikol otcovi za obdobie od 14.04.2011 do času rozhodnutia súdu nedoplatok spolu vo výške 59.987,- Eur (16 dní mesiaca apríl 2011, 8 mesiacov roku 2011, celý rok 2012, 2013, 2014, 10 mesiacov roku 2015 po 1.100,- Eur, čo je rozdiel medzi určeným výživným a výživným, ktoré skutočne otec platil), ktoré mu uložil zaplatiť v lehote do 30 dní. Otec od júna 2010 prispieval na výživu maloletého sumou 250,- Eur mesačne a platí mu životné poistenie so sporením vo výške 904,53 Eur ročne.

10. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 62, § 65 odseky 1, 5, § 75 odsek 1, § 76 odsek 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine a ustanoveniami § 154 odsek 1, § 160 odsek 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej aj OSP).

11. O povinnosti účastníkov konania nahradiť štátu trovy 190,38 Eur rozhodol súd prvej inštancie podľa § 148 odsek 1 OSP. Predmetná suma bola vyplatená zo štátnych finančných prostriedkov na náklady

spojené so znaleckým dokazovaním vykonaným v konaní. Každému z účastníkov uložil povinnosť trovy štátu zaplatiť v rozsahu polovičného podielu.

12. Rozhodnutie o trovách účastníkov konania odôvodnil súd prvej inštancie ustanovením § 144 OSP.

13. Proti predmetnému rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie matka aj otec maloletého.

14. Matka maloletého napadla odvolaním z dôvodu vecnej nesprávnosti výrok rozsudku súdu prvej inštancie o výživnom, v časti úpravy styku otca s maloletým a v časti výroku, ktorým jej bola uložená povinnosť zaplatiť štátu trovy konania 95,19 Eur. Poukázala na to, že na čas do rozvodu manželstva bola určená vyživovacia povinnosť otca voči maloletému právoplatným a vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Malacky z 4.11.2013, č.k. 8P/228/2010-991 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 9.12.2014, č.k. 11CoP/79/2014-1053 tak, že otec bol povinný za obdobie od 11.6.2010 do 14.4.2011 prispievať na výživu maloletého syna mesačne po 1.325,- Eur. Výživné na tvorbu úspor nebolo určené. V tom čase mal maloletý 11 rokov a bol žiakom základnej školy. Súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím na čas po rozводе manželstva znížil bežné výživné na 1.000,- Eur, pričom v čase keď súd prvej inštancie vyhlásil rozhodnutie mal maloletý 16 rokov a bol študentom gymnázia. Z napadnutého rozhodnutia sa nedá zistiť prečo súd prvej inštancie za obdobie keď vzrástli náklady na maloletého rozhodol o nižšom bežnom výživnom. Za obdobie od právoplatnosti rozvodu manželstva účastníkov, čo je obdobie viac ako 4 roky nesporne potreby maloletého vzrástli. Otec maloletého v konaní nevyvrátil jeho nadštandardné príjmy a majetok vysokej hodnoty, pričom vyživovaciu povinnosť má len k maloletému. Žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého sumou 2.000,- Eur s tým, že 1.500,- Eur bude zasielať k rukám matky a 500,- Eur bude platiť na tvorbu úspor maloletého, ktorú sumu bude poukazovať na osobitný účet maloletého, a ktorý mu v jeho prospech ona zriadi. V časti týkajúcej sa úpravy styku maloletého s otcom súd prvej inštancie rozhodnutie nezdôvodnil. Ani jeden z rodičov v konaní nežiadal styk s maloletým upraviť. V zmysle § 24 Zákona o rodine nie je jedno či sa styk upravuje bez obmedzenia. Odvolanie proti výroku rozsudku o jej povinnosti zaplatiť štátu trovy konania odôvodnila tým, že znalecké dokazovanie nariadil súd prvej inštancie výlučne na návrh otca, ktorý sa v konaní takéhoto dôkazu neustále dožadoval.

15. K odvolaniu matky otec predložil svoje vyjadrenie, v ktorom uviedol, že matka neustále zdôrazňuje zníženie výživného na maloletého v porovnaní s určením výživného právoplatným a vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Malacky z 4.11.2013, č.k. 8P/228/2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave pričom ale zabúda, že jej majetkové pomery a príjmy sú porovnateľné s pomermi otca. Zo svojich príjmov sa nepodieľa v spravodlivej miere na hradení nákladov na maloletého. Nikdy neplatila dane a náklady spojené s užívaním nehnuteľnosti, ktoré majú v spoločnom vlastníctve a tieto výlučne do 1.9.2010 platil on. Synovi daroval majetok značnej hodnoty, nehnuteľnosť v V. a v konaní vedenom na Okresnom súde Malacky sa syn proti nemu domáha zrušenia jeho práva vecného bremena spočívajúceho v doživotnom bezplatnom bývaní v dome. Syn nerešpektuje morálny záväzok postarať sa o otca, ktorý v blízkej budúcnosti nadobudne dôchodkový vek. Jeho rozhodnutie žiadať v konaní znalecké dokazovanie pramenilo z konania matky, ktorá do spisu zakladala správy z psychologického vyšetrenia maloletého.

16. Otec maloletého napadol výrok rozsudku súdu prvej inštancie o bežnom výživnom a zročnom výživnom. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že mu uloží povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 780,- Eur mesačne s tým, že 430,- Eur bude zasielať k rukám matky a 350,- Eur na tvorbu úspor, alebo aby rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a tým, vychádza aj z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že súd prvej inštancie uznal výdavky na výživu maloletého vo výške 1.740,22 Eur a jeho zaviazal na platenie 77,6 % z nich, a to i napriek tomu, že jeho príjem je menší ako príjem matky, pričom ich majetkové pomery sú na rovnakej úrovni. Súd prvej inštancie nezohľadnil skutočnosť, že podľa výšky jeho podielu, ako spoločníka na zisku bol za rok 2011 v strate 110.908,85 Eur, za rok 2012 v zisku 125.772,90 eur, za rok 2013 v zisku 27.392,90 eur a za rok 2014 v strate 60.242,- Eur. Teda za roky 2011 - 2014 bol v strate 17.985,05 Eur. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia nezohľadňoval hospodársky výsledok v spoločnostiach, v ktorých má majetkovú účasť, a tým dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Z účtovných dokladov spoločností predložených v konaní vyplýva, že jeho príjem tvorí odmena za vykonanú prácu pre spoločnosť MAX-DATA s.r.o., a CADIS s.r.o., ktorá v roku 2011 bola 11.764,68

Eur, v roku 2012 bola 6.857,20 Eur, v roku 2013 bola 450,13 Eur a v roku 2014 bola 1.299,- Eur. Na pokrytie strát bol nútený vziať si úver 650.000,- Eur. Pokiaľ súd prvej inštancie uviedol v odôvodnení rozhodnutia, že vlastní domy v Š. s názvami W. a C., tak tieto nehnuteľnosti vlastní spoločnosť MAX-DATA s.r.o., ktorá má viacero spoločníkov. Táto spoločnosť vlastnila aj byty na Š. ulici v V. a keďže na tejto adrese mala spoločnosť sídlo, je logické, že sa v budove nachádzal. V súčasnosti spoločnosť MAX-DATA s.r.o., už tieto byty nevlasťní. Súd prvej inštancie zohľadňoval jeho výlučné vlastníctvo nehnuteľností (domov) v Andorrskom kniežatstve a v Španielsku, ale nezohľadnil apartmán v Andorrskom kniežatstve vo výlučnom vlastníctve matky. Obaja rodičia maloletého vlastní približne rovnaký počet nehnuteľností a sú podielovými spoluvlastníkmi k väčšine nehnuteľností, ktorých náklady na prevádzku hradí on, pričom matka a maloletý tieto nehnuteľnosti užívali. V rozhodnom období plnil aj vyživovaciu povinnosť k dcéram z predchádzajúceho manželstva, k P. do júna 2013 a k R. do mája 2014. Pokiaľ matka minie mesačne 233,33 Eur na fakultatívne výlety a dovolenky je tento výdaj neprímeraný a jeho životný štandard je nižší ako ten, ktorý žiada matka pre syna. Súd prvej inštancie neskúmal oprávnenosť výdavkov maloletého na mimoškolské aktivity, ktoré podľa zdravého rozumu nie je maloletý schopný všetky mesačne vykonávať. Maloletý býva s matkou v rodinnom dome, ktorý je v jeho výlučnom vlastníctve a rodičia majú k tejto nehnuteľnosti zriadené vecné bremeno bezodplatného dožitia. Matka túto nehnuteľnosť využíva celoročne a jemu v užívaní nehnuteľnosti bráni, preto nie je možné náklady spojené s užívaním nehnuteľnosti, vo vlastníctve maloletého započítať do výšky vyživovacej povinnosti. Súd prvej inštancie z vykonaných dôkazov nesprávne zistil skutkový stav a nezaoberal sa jeho reálnymi peňažnými príjmami, ale obmedzil sa len na nenumerné vymenovanie spoločnosti.

17. K odvolaniu otca predložila svoje vyjadrenie matka a poukázala na to, že otec sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie len v tej časti mesačného výživného, ktoré súd určil na tvorbu úspor. Rovnako ako súd prvej inštancie je otec toho názoru, že má poskytovať maloletému výživné aj formou tvorby úspor, a to mesačne 350,- Eur. Za primerané bežné výživné na maloletého považuje sumu 430,- Eur a napáda jeho potreby za celé rozhodujúce obdobie, teda od 11.4.2011, kedy mal 12 rokov a navštevoval základnú školu až po súčasnosť, kedy je už študentom gymnázia. Od rozchodu rodičov synovi nedal darček k jeho sviatku, alebo na Vianoce. Neuznáva náklady na mimoškolské aktivity a uznáva len náklady na výučbu anglického jazyka. Všetky náklady maloletého sú odôvodnené. Maloletý chodí na plávanie od jeho 4 rokov, úspešne navštevuje hru na klavír, musí nosiť okuliare a pravidelne navštevovať očného lekára. Od marca 2016 sa podrobuje čelustnoortopedickej liečbe. Je vysoký a keďže trpí kožným ochorením nemôže nosiť lacné veci kúpené na trhovisku. Vo veku dospievania potrebuje pestrú a zdravú stravu. Ani náklady na kultúru nie sú lacné, navštívil napríklad predstavenie L. N. F., kde zaplatil vstupné 35,- Eur. Otec sa vôbec nepodieľa na nákladoch súvisiacich s chodom a užívaním nehnuteľnosti v V. a napríklad náklady spojené s výmenou kotla v roku 2014 vo výške 4.993,20 Eur znášala ona sama. Od času (11.6.2010 do 14.4.2011) kedy Okresný súd Malacky v konaní sp.zn. 8P 228/2010 uznal odôvodnené potreby maloletého a upravil výživné, náklady na maloletého vzrástli predovšetkým v súvislosti s jeho vekom a štúdiom na strednej škole. V tomto konaní bolo preukázané, že otec má nadštandardnú životnú úroveň. Cez obchodné spoločnosti so sídlom na Slovensku vlastní nehnuteľný majetok veľkého rozsahu nielen na Slovensku, ale aj v Španielsku. To, že obchodné spoločnosti, v ktorých je otec spoločníkom vykazujú stratu, ešte neznamená, že otec cez tieto spoločnosti nevlasťní majetok veľkého rozsahu. Banka by neposkytla úver na krytie strát spoločností 650.000,- Eur, ak by to s týmito spoločnosťami bolo také zlé. Spoločníkom spoločnosti MAX-DATA s.r.o., je len otec maloletého a jeho dcéra z prvého manželstva, čo znamená, že nehnuteľnosti v majetku tejto spoločnosti, tvoria aj jeho obchodný podiel a tým má značnú hodnotu. Jeden z bytov v dome na Š. ulici v V., previedol otec maloletého v roku 2014 na jeho druhú dcéru z prvého manželstva. Nepravdivé sú aj jeho tvrdenia, že za ňu uhradza náklady na nehnuteľnosti, ktoré majú v spoluvlastníctve. Byt v V. na U. XX, ona užívať nemôže, pretože jej v tom otec maloletého od roku 2006 bráni. Keďže za tento byt neboli platené zálohové platby, správca bytového domu jej vo februári 2016 oznámil, že vlastníci bytov v dome odsúhlasili dobrovoľnú dražbu tohto bytu. Predišla jej zaplatením nedoplatku 5.523,61 Eur s príslušenstvom. Apartmán, ktorý ona vlastní v R. M. sa nedá porovnať s jeho domami v R. R. Š.. Otec maloletého nijako ani nekonkretizoval vyživovaciu povinnosť na jeho dcéry z prvého manželstva. Dcéra R. v roku 2016 dovŕšila 30 rokov a študovala 10 rokov rôzne vysoké školy, kým napokon skončila štúdium na Ekonomickej univerzite v Bratislave. Dcéra P., ktorá je o rok mladšia od sestry R. skončila v roku 2015 štúdium práva. Otec maloletého sa s matkou dcér ešte v roku 1998 dohodol, že bude na ne prispievať do skončenia štúdia mesačným výživným na každú z nich po 30.000,- Sk. Uviedla, že otec maloletého zaplatil v decembri na výživnom dňa 3.12.2015 sumu 250,- Eur, dňa 4.12.2015 sumu 550,- Eur, dňa 16.12. 2015 sumu 950,- Eur. Vo februári, marci a apríli 2016 zaplatil po 1.000,- Eur.

18. K vyjadreniu matky k odvolaniu otca maloletého sa otec vyjadril a poukázal na to, že zotrúva na jeho vyjadreniach z predmetného konania a navrhol, aby odvolací súd, vyčlenil na samostatné konanie problematiku údržby, platenia nákladov a užívania nehnuteľností, keďže vo vzťahu k jeho povinnosti spravovať majetok maloletého nemá žiadnu možnosť majetok spravovať. Uviedol, že na maloletého platí k rukám matky výživné po 1.000,- Eur a zároveň, že mu zriadil účet vo X. V., na ktorý pravidelne posiela na tvorbu úspor 350,- Eur. Opätovne poukázal na povinnosť obidvoch rodičov podieľať sa na vyživovacej povinnosti podľa svojich schopností a majetkových pomerov, ktoré sú u obidvoch rodičov takmer totožné.

19. Dňa 10.11.2016 oznámila matka maloletého odvolaciemu súdu, že otec maloletého od februára 2016 do októbra 2016 zaplatil výživné po 1.000,- Eur mesačne. So synom otec nekomunikuje. K podaniu priložila potvrdenia o zdravotnom stave maloletého, ktorý si vyžaduje pravidelné kontroly u ortopéda, očnému lekára a aj plávanie a pobyt pri mori.

20. Dňa 20.12.2016 matka k vyjadreniu otca maloletého k jej vyjadreniu k odvolaniu otca maloletého zaujala stanovisko v ktorom uviedla, že otec sa o syna od roku 2012 prestal zaujímať a tento stav pretrváva. Poukázala na to, že na údržbu domu vo vlastníctve maloletého od júna 2010 neprispieva a že o zriadení účtu na tvorbu úspor pre maloletého nemá vedomosť. Takýto účet mal zriadiť s jej súhlasom. Otcovi maloletého sa darí v podnikaní, pretože spoločnosť NAS TRADE s.r.o., v ktorej je 100 % vlastníkom si od X. V., R..F. vzala v roku 2016 úver 5.100.000,- Eur.

21. Dňa 21.3.2017 oznámila matka odvolaciemu súdu, že otec maloletého na základe exekučného konania zaplatil zročné výživné 59.987,- Eur,

22. Kolízny opatrovník maloletého žiadal rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

23. Na pojednávaní pred odvolacím súdom otec maloletého uviedol, že do jeho výlučného vlastníctva nadobudol rekreačný dom v O. G., ktorý odkúpil za 35.000,- Eur z majetku jeho obchodnej spoločnosti MAX-DATA s.r.o., pretože táto vstupuje do likvidácie. Doposiaľ je spoločníkom a konateľom v obchodných spoločnostiach CADIS s.r.o., MAX-DATA s.r.o., a CRW s.r.o. V spoločnosti CADIS s.r.o., si od roku 2013 nevypláca mzdu, pretože táto spoločnosť nefunguje tak, ako by si predstavoval. V spoločnostiach MAX-DATA s.r.o., a CRW s.r.o., ako ich konateľ poberá minimálnu odmenu. V spoločnosti NAS TRADE je jej výlučným spoločníkom, avšak nie je jej štatutárnym zástupcom. V súvislosti s podnikaním týchto obchodných spoločností má k dispozícii služobné vozidlo R. R. X. Jeho zdravotný stav je dobrý. Až do ukončenia vysokoškolských štúdií jeho dcér R. a P. z prvého manželstva, platil na každú z nich v zmysle súdneho rozhodnutia výživné po 10.000,- Sk čo je 331,94 Eur. Dcéra R. vyštudovala dve vysoké školy - začala študovať Univerzitu Komenského v Bratislave - Matematicko-fyzikálnu fakultu a v priebehu ukončovania štúdia začala študovať ďalšiu vysokú školu - Ekonomickú Univerzitu v Bratislave. Druhá dcéra P. ukončila Právnickú fakultu na Paneurópskej vysokej škole.

24. Na pojednávaní pred odvolacím súdom matka maloletého uviedla, že si s otcom maloletého vyporiadali na základe súdneho rozhodnutia podielové spoluvlastníctvo k ich nehnuteľnostiam a otec maloletého jej zaplatil aj vyrovnávací podiel. Do jej výlučného vlastníctva pripadol byt v V. na U. XX, avšak nemôže ním nakladať, pretože je v dezolátnom stave a v súčasnosti sa rekonštruje. Nehuteľnosť v R. (1,5 izbový apartmán) nevyužíva, pretože doprava k nemu je komplikovaná. Poukázala na to, že za administratívnu budovu na V. ul. v V., ktorá patrí obchodnej spoločnosti otca je novovybudovaný dom, v ktorom otec býva. Postavil si aj nový dom v Španielsku. V Š. má aj motorový čln - športovú jachtu za účelom vodného lyžovania a menší motorový čln. Dom, ktorý otec kúpil v O. G. je umiestnený v štvrti tzv. V. B. a je v ňom sauna aj jacuzzi. Otec má v Španielsku motorové vozidlá U. F. XXX a R. R. X.

25. Tieto tvrdenia matky otec rozporoval a uviedol, že pred tromi rokmi predal automobil U. a pred rokom predal R. R., teda v súčasnosti nevlastní žiadne autá s andorrskými ani španielskymi poznávacími značkami. V rámci likvidácie spoločnosti GASTON-BA a.s. bola predaná jachta. Druhý čln doposiaľ vlastní a má cca 10 rokov. V roku 2013 začal stavať rodinný dom na pobreží v Španielsku, pretože bývalá manželka zavolała na neho políciu, z dôvodu domáceho násillia, ktoré sa však nepreukázalo. Postavil ho z peňažných prostriedkov, ktoré získal z úveru 650.000,- € poskytnutý v R., Tento úver bol zabezpečený nehnuteľnosťou (domom v R.). V súčasnosti je už predaný aj dom Irena a obe nehnuteľnosti sú ponúkané

realitnými kancelármi na predaj. K budove na V. ul. v V. tvrdil, že je to administratívna budova, v ktorej bývajú zamestnanci jeho spoločnosti.

26. Odvolací súd vypočul aj maloletého, ktorý predniesol, že od 1.9.2015 je študentom Gymnázia na Grösslingovej ul. v Bratislave a dosahuje výborný prospech. Venuje sa aj štúdiu cudzích jazykov, a preto počas letných školských prázdnin absolvuje študijný pobyt v Anglicku. Chcel by pokračovať v štúdiu na vysokej škole v Prahe a stať sa pilotom. Snaží sa zabezpečiť si peňažné prostriedky brigádami. Naposledy pracoval pre spoločnosť INDEX NOSLUŠ, kde zarobil 3,50 Eur na hodinu. Tento rok plánuje brigádovať v TESCO, kde má vykladať tovar. Rodinný dom v V. obýva s matkou a pomáha s upratovaním, aj so starostlivosťou o dvor a záhradu, napr. kosí. Je liečený vo viacerých špecializovaných zdravotníckych ambulanciách, u zubára, kvôli zubnému strojčeku, v kožnej ambulancii, z dôvodu sledovania materských znamienok, v ortopedickej ambulancii kvôli plochým nohám a v očnej ambulancii pre krátkozrakosť. Svojho otca má rád, snaží sa ho informovať o jeho výsledkoch v škole, aj mu píše k sviatku, aj mu kúpi darček, avšak zo strany otca necíti o neho záujem, čo ho mrzí.

27. Obaja rodičia pred odvolacím súdom zhodne potvrdili, že medzi otcom a maloletým neprebíha toho času žiadne súdne konanie ohľadom domu v V., či už vo veci zrušenia vecného bremena spočívajúceho v práve otca predmetný dom užívať, alebo vo veci umožnenia otcovi vstúpiť do tohto domu. Súdne konania boli pre späťvzatie žalôb zastavené. Súčasne rodičia zhodne potvrdili, že otec nemá dlh na výživnom, plní si povinnosti podľa neprávoplatného rozsudku Okresného súdu Malacky z 22.10.2015, č.k. 5C/158/2010-946.

28. Z doplneného dokazovania vykonaného odvolacím súdom ďalej vyplýva, že otec je doposiaľ spoločníkom obchodných spoločností MAX-DATA s.r.o., IČO: 36 722 251, CADIS, s.r.o., IČO:35 682 639, CRW s.r.o., IČO: 46 208 755 (podnikajúca do 6.12.2016 pod obchodným menom OboraORLOVA s.r.o.), NAS-TRADE s.r.o., IČO: 44 964 919. Vo vzťahu k spoločnostiam MAX-DATA s.r.o., CADIS s.r.o., CRW s.r.o., vykonáva otec funkciu štatutárneho orgánu. V období od 7.5.2009 do 30.8.2013 bol otec aj spoločníkom obchodnej spoločnosti ASTOM s.r.o, IČO: 44 750 048 a v období od 22.9.2003 do 5.11.2014 bol predsedom predstavenstva obchodnej spoločnosti GASTON - BA, a.s., IČO: 35 86 620 54 a v mene tejto spoločnosti konal samostatne. Obchodná spoločnosť GASTON-BA a.s., bola ku dňu 6.11.2014 bez likvidácie zrušená. Z daňových priznaní označených obchodných spoločností zistil odvolací súd, že obchodná spoločnosť NAS-TRADE, s.r.o., IČO: 44 964 919 vykázala prevádzkové, finančné a mimoriadne náklady v roku 2010 v sume 154.639,77 Eur, v roku 2011 v sume 704.327,84 Eur, v roku 2012 v sume 827.248,66 Eur, v roku 2013 v sume 1.223.434,99 Eur, v roku 2014 v sume 1.366.441,57 Eur, v roku 2015 v sume 1.071.071,47 Eur a v roku 2016 v sume 1.322.502,20 Eur. Prevádzkové, finančné a mimoriadne výnosy vykázala táto spoločnosť v roku 2010 v sume 124.021,06 Eur, v roku 2011 v sume 498.132,64 Eur, v roku 2012 v sume 938.584,60 Eur, v roku 2013 v sume 1.226 337,70 Eur, v roku 2014 v sume 1.305.854,26 eur, v roku 201 v sume 122.226,40 Eur a v roku 2016 v sume 1.406.000,32 Eur. Obchodná spoločnosť CRW s.r.o, (do podnikajúca do 6.12.2016 pod obchodným menom OboraORLOVA s.r.o.) vykázala prevádzkové, finančné a mimoriadne náklady v roku 2011 v sume 3.300,76 Eur, v roku 2012 v sume 62.152,62 Eur, v roku 2013 v sume 62.539,22 Eur, v roku 2014 v sume 52 221,91 Eur, v roku 2015 v sume 84.370,57 Eur a v roku 2016 v sume 74.879,45 Eur. Prevádzkové, finančné a mimoriadne výnosy vykázala táto spoločnosť v roku 2010 v sume 1,07 Eur, v roku 2011 v sume 64.427,31 Eur, v roku 2013 v sume 58.942,66 Eur, v roku 2014 v sume 52.228,82 Eur, v roku 2015 v sume 88.558,31 Eur a v roku 2016 v sume 77.976,83 Eur. Obchodná spoločnosť MAX-DATA s.r.o, vykázala prevádzkové, finančné a mimoriadne náklady v roku 2011 v sume 1.006.203,58 Eur, v roku 2012 v sume 371.078,76 Eur, v roku 2014 v sume 195.185,79 Eur, v roku 2015 v sume 303 671,86Eur a v roku 2016 v sume 311.795,39 Eur. Prevádzkové, finančné a mimoriadne výnosy vykázala táto spoločnosť v roku 2011 v sume 1.006.203,58 Eur, v roku 2012 v sume 378.370,40 Eur, v roku 2014 v sume 195.888,03 Eur, v roku 2015 v sume 305.542,07 Eur a v roku 2016 v sume 309.001,91Eur. Obchodná spoločnosť CADIS, s.r.o., vykázala prevádzkové, finančné a mimoriadne náklady v roku 2011 v sume 915 021,28 Eur, v roku 2012 v sume 302.942,68 Eur, v roku 2013 v sume 533.291,- Eur v roku 2014 v sume 812.894,19 Eur, v roku 2015 v sume 522 741,83 Eur a v roku 2016 v sume 292.376,78 Eur. Prevádzkové, finančné a mimoriadne výnosy vykázala táto spoločnosť v roku 2011 v sume 966.463,83 Eur, v roku 2012 v sume 305.818,71 Eur, v roku 2013 v sume 538.227,75 Eur v roku 2014 v sume 817.363,81 Eur, v roku 2015 v sume 531.237,63 Eur a v roku 2016 v sume 531 237,63 Eur. Zo mzdových listov vystavených spoločnosťou MAX-DATA s.r.o., odvolací súd zistil, že táto spoločnosť v období od februára 2014 do januára 2017 otcovi vyplatila, spolu čistú mzdu 4.520,52 Eur, spoločnosť CADIS, s.r.o., v období od januára 2009 do mája 2012 vyplatila otcovi spolu čistú mzdu 47.009,95 Eur, spoločnosť

CRW s.r.o., vyplatila od 1.1.2017 do 31.5.2017 otcovi spolu čistú mzdu 519,60 eur a spoločnosť NAS-TRADE s.r.o. vyplatila otcovi v období od 1.2.2013 do 31.11.2013 spolu čistú mzdu 2.783,66 Eur. Na základe kúpnej zmluvy z 9.1.2017 sa otec stal vlastníkom nehnuteľností (zastavané plochy a nádvoría - rekreačný dom) zapísaných na Liste vlastníctva č. XXX, k. ú. O. G..

29. Podľa vyjadrenia zamestnávateľa matky, obchodnej spoločnosti INDEX NOSLUŠ s.r.o., mala matka v čase od apríla 2010 do decembra 2010 priemernú čistú mesačnú mzdu v sume 663,60 Eur, v roku 2011 v sume 862,50 Eur, v roku 2012 v sume 1.011,93 Eur, v roku 2013 v sume 969,26 Eur, v roku 2014 v sume 766,05 Eur, v roku 2015 v sume 728,81 Eur, v roku 2016 v sume 746,20 Eur a v období od januára 2017 do júna 2017 v sume 733,66 Eur.

30. Okresný súd Malacky, rozsudkom z 11.12.2014, č.k. 5C/73/2011-141v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 7.11.2016, č.k. 6Co/179/2015-591 vyporiadal podielové spoluvlastníctvo rodičov maloletého tak, že do vlastníctva matky prikázal nehnuteľnosti - byt č. XX na U. č. XX v V., pozemok vo výmere 1 000 m² v katastrálnom území Necpaly, zapísaný na LV č. XXX a do vlastníctva otca prikázal nehnuteľnosť v Š. v obci G. Y. U.. Súčasne bola otcovi uložená povinnosť zaplatiť matke do 30 dní od právoplatnosti rozsudku titulom náhrady za spoluvlastnícky podiel 212.985,- Eur.

31. Odvolací súd po zistení, že odvolania rodičov boli podané včas (§ 362 odsek 1 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 CMP). Vec prejednal s nariadením pojednávania, na ktorom vypočul maloletého L. R., jeho rodičov a dospel k záveru, že odvolanie matky je čiastočne dôvodné a odvolanie otca dôvodné nie je.

32. Zákom č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) bol zrušený Občiansky súdny poriadok v znení platnom do 30.6.2016 (§ 473 CSP) a zároveň 1.7.2016 nadobudol účinnosť aj zákon č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

33. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

34. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

35. Podľa § 395 ods. 1 CMP, ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

36. Podľa § 388 CMP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

37. V Občianskom súdnom poriadku bolo v § 100 ods. 3 zakotvené, že ak je účastníkom konania maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého dieťaťa súd zisťuje prostredníctvom jeho zástupcu alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, alebo výsluchom maloletého dieťaťa aj bez prítomnosti rodičov alebo iných osôb zodpovedných za výchovu maloletého dieťaťa.

38. V súčasnosti už platí § 38 CMP, podľa ktorého ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb. Rovnako platí aj § 116 CMP, podľa ktorého ak sa to neprieči účelu konania, súd je povinný informovať o prebiehajúcim konaní maloletého, ktorý je s prihliadnutím na rozumovú a vôľovú vyspelosť schopný pochopiť jeho význam, a objasniť mu dôsledky súdneho rozhodnutia vo veci.

39. Predmetom odvolacieho konania s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku a argumenty odvolateľov predstavené v odvolacom konaní, bolo preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie o výživnom otca na maloletého, vrátane výživného určeného na tvorbu úspor a súvisiaceho zročného výživného, o úprave styku, ako aj rozhodnutie o povinnosti matky nahradiť trovy

konania štátu. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti o osobnej starostlivosti matky o maloleté dieťa na čas po rozvedení manželstva rodičov, o zastupovaní maloletého a o spravovaní jeho majetku obidvoma rodičmi sa stalo právoplatným.

40. Z odvolaní účastníkov, ako aj ich vyjadrení jednoznačne vyplýva, že majú diametrálne odlišný názor na zistené skutkové závery súdu prvej inštancie, ako aj vzájomné tvrdenia ohľadne príjmu a majetkové pomery.

41. Odvolací súd sa ako s prvým zaoberal napadnutým výrokom o výživnom otca na maloleté dieťa.

42. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

43. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa odseku 2 tohto zákonného ustanovenia, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa odseku 4, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Podľa odseku 5 tohto zákonného ustanovenia, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

44. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

45. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich spoločnou zákonnou povinnosťou, pričom rozsah, v akom rodič túto dieťaťu poskytuje, býva spravidla odlišný, keďže vzhľadom na špecifickosť rodičovskej starostlivosti túto neposkytujú solidárne. Zákon predpokladá, že rodičia si budú plniť vyživovaciu povinnosť voči oprávnenému dieťaťu v rozsahu zodpovedajúcom potrebám dieťaťa a zároveň vlastným schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. To znamená, že životná úroveň dieťaťa a jeho rodičov musí byť približne rovnaká. Potreby dieťaťa je možné roztriediť do troch skupín, prvú skupinu tvoria základné potreby dieťaťa, ako je strava, bývanie, ošatenie, zdravotná starostlivosť, ktoré sú nevyhnutné pre riadny rozvoj aj vývin dieťaťa. Do druhej skupiny možno zaradiť rozvíjajúce potreby dieťaťa, ako športová činnosť, vzdelávacie krúžky, školské poplatky, ktoré rozvíjajú duševnú a vzdelanostnú stránku dieťaťa. Do tretej skupiny patrí tvorba úspor, ako čiastka výživného určená pre budúce potreby dieťaťa, ak to majetkové pomery povinného rodiča umožňujú. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov a pokiaľ životná úroveň rodiča predstavuje vyšší životný štandard, možno spravodlivo očakávať, že rovnaký štandard umožní aj svojmu dieťaťu formou výživného, ako je v súlade s požiadavkou, že dieťa, rodičia ktorého spolu nežijú, má mať takú životnú úroveň, ako keby spolužitie existovalo.

46. Pre posúdenie možností a schopností povinného rodiča nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové pomery, ale jeho reálne zárobkové možnosti. Pri zisťovaní príjmu rodiča, ktorý podniká súd vychádza v prvom rade z daňových dokladov, pričom prihliada tiež k celkovým majetkovým pomerom tohto rodiča. Dôkazným bremenom v súvislosti s preukazovaním svojich celkových majetkových pomerov je zaťažený povinný rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti (zamestnania) podliehajúcej dani z príjmu. Povinný rodič má v uvedených súvislostiach dve dôležité povinnosti, a to tzv. edičnú povinnosť, teda povinnosť predložiť podklady potrebné na zhodnotenie jeho majetkových pomerov a povinnosť sprístupniť údaje, inak chránené povinnosťou mlčanlivosti podľa osobitného predpisu. Isté problémy môžu súdu spôsobovať zistenia, či povinný rodič skutočne preukázal všetky svoje príjmy a celý svoj majetok. Pri zisťovaní existencie ďalších príjmov povinného rodiča môže významnou mierou prispieť aj druhý rodič tým, že súdu sprostredkuje svoje poznatky v tomto smere. Procesnú povinnosť zadovážiť skutkové podklady pre rozhodnutie súdu má však v tomto prípade povinný rodič. Druhý rodič nenesie procesnú zodpovednosť za zhromažďovanie skutkového materiálu.

Keďže v prípade maloletého dieťaťa ide o nesporné konanie, súd sám vykonáva aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci.

47. Odvolací súd preskúmaním všetkých relevantných skutočností týkajúcich sa predmetu konania dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistený skutkový stav posúdil podľa správnych zákonných ustanovení Zákona o rodine avšak neprávne určil rozsah výživného za čas od 1.9.2015, kedy na strane maloletého došlo k podstatnej zmene pomerov spočívajúcej v zmene druhu štúdia, teda prípravy na jeho profesijné zaradenie sa do života. Námietku otca, že v odôvodnení rozhodnutia absentujú dôvody týkajúce sa majetkových pomerov otca a jeho podnikateľských aktivít, odvolací súd s poukazom na doplnenie odôvodnenia a vykonané dokazovanie akceptoval. Odvolací súd porovnaním pomerov v čase začatia konania o rozvode manželstva rodičov maloletého s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania súdu prvej inštancie a v čase terajšieho rozhodovania dospel k odlišnému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, preto podľa § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o povinnosti otca platiť na maloletého výživné a rozhodol tak, že rozsudok Okresného súdu Malacky zo dňa 22.10.2015 č.k. 5C 158/2010-946, v spojení s opravným uznesením zo dňa 19.11.2015 č.k. 5C 158/2010-991 v napadnutej časti určenia výživného zmenil tak, že otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 1.000,- Eur mesačne od 14.4.2011 do 31.8.2015 k rukám matky maloletého vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca a sumu 350,- Eur mesačne na tvorbu úspor na účet, za tým účelom zriadený matkou a od 1.9.2015 uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 1.200,- Eur mesačne do 15. dňa kalendárneho mesiaca k rukám matky maloletého a sumou 350,- Eur mesačne na tvorbu úspor na účet, za tým účelom zriadený matkou. Odvolací súd sa rozhodnutím súdu prvej inštancie vo vzťahu k určeniu výšky bežného výživného za obdobie od 14.4.2011 do 1.9.2015 ako vecne správnym stotožnil.

48. Odvolací súd vyhodnotením všetkých relevantných skutočností vo vzťahu k predmetu konania dospel k presvedčeniu, že takto určené výživné je, vzhľadom na zákonné ustanovenia citované v odôvodnení napadnutého rozsudku ako aj v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu a z nich vyplývajúce zásady, primerané reálnym zárobkovým schopnostiam a možnostiam a majetkovým pomerom otca a matky, ktorí nemajú iné vyživovacie povinnosti a je primerané odôvodneným potrebám maloletého, ktorý je v súčasnosti už študentom gymnázia a od času rozvodu manželstva jeho rodičov fyzicky a duševne dospel. Vo vzťahu k odvolacím námitkam otca aj matky k výške výživného odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 62 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom považuje za ich prvoradú zákonnú povinnosť, ako aj na odsek 5 tohto zákonného ustanovenia, v ktorom je výslovne uvedené, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, t.j. potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v primeranej miere na potreby dieťaťa. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Len základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť rodičov výnimočne a to v prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac. Pokiaľ to však životná úroveň rodičov dovoľuje, treba pri určení výšky vyživovacej povinnosti zohľadniť tiež náklady dieťaťa na voľno-časové aktivity, dovolenky, výlety, detské tábory, lyžiarsky kurz a pod. tak, aby sa deti podieľali na výhodách vyššej životnej úrovne rodičov, ktorú v predmetnej veci rodičia maloletého a predovšetkým otec, bez pochybností majú. Nie je prípustná taká disproporcionalita, keď rodič s majetkovými pomermi, ktoré nie sú bežné, bude povinný hradiť dieťaťu len výživné v takej výške, aby boli zabezpečené jeho základné životné výdavky. Išlo by o zjavný nepomer v miere životnej úrovne rodiča a dieťaťa, ktorý je v rozpore s ustanovením § 62 ods. 2 Zákona o rodine a ustanovením čl. 27 Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý garantuje právo každého dieťaťa na životnú úroveň nevyhnutnú pre jeho telesný, duševný, duchovný, mravný a sociálny rozvoj, pričom základnú zodpovednosť za zabezpečenie životných podmienok nevyhnutných pre rozvoj dieťaťa nesú v rámci svojich schopností a finančných možností rodičia. Treba poukázať však aj na to, že matkou navrhované výživné je nadštandardné. Z vykonaného dokazovania je nesporné, že obchodné spoločnosti v ktorých je otec spoločníkom a konateľom podnikateľskú činnosť vykonávajú, sú v osobe otca majetkovo prepojené, čo je zrejme z výpisov z obchodného registra a daňových priznaní. Tieto obchodné spoločnosti sú vlastníkami nehnuteľností (a to aj v zahraničí), teda majetku nie malej hodnoty, používajú finančné prostriedky na podnikanie respektíve zabezpečenie chodu podnikania (bankový úver vo výške 5.100.000,- Eur pre spoločnosť NAS-TRADE s.r.o.). Podnikateľské aktivity týchto spoločností, podnikateľská stratégia a nakladanie s ekonomickými prostriedkami napríklad výplaty peňažných prostriedkov či už ako odmeny alebo mzda podliehajú pod rozhodovaciu právomoc otca

či už ako ich štatutárneho zástupcu, alebo ako aj ich majiteľa (§ 75 odsek 1 Zákona o rodine). Práve tieto spoločnosti predstavujú majetkovú základňu otca, cez ktoré vlastní majetok nie malej hodnoty a spravuje ho príjmami z podnikania. Naopak matka takéto peňažné zdroje nemá, jej majetok spravuje len prostredníctvom príjmu z pracovného pomeru. Obaja rodičia však majú možnosť nehnuteľnosti, ktoré vlastní (hlavne v zahraničí v Š. R. R.) tieto ekonomicky využívať, napríklad ich prenájmom. Súd prvej inštancie rozhodol v súlade so záujmom dieťaťa a jeho odôvodnených potrieb ako aj s ohľadom na schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov za čas od 14.4.2011 do 31.8.2015 a výška výživného 1.000,- Eur zodpovedá aj podľa názoru odvolacieho súdu potrebám dieťaťa vo veku žiaka druhého stupňa základnej školy, a to aj pri zohľadnení kvality a stupňa životnej úrovne maloletého a jeho rodičov s právom maloletého aj na voľnočasové aktivity. Zmena pomerov na ktorú prihladol odvolací súd súvisí s prirodzeným rastom maloletého a zvýšením výdavkov a nákladov aj v spojení so zmenou štúdia, pretože stredoškolské štúdium je ekonomicky zaťažujúcejšie ako výučba na základnej škole. Aktivita spojená so štúdiom na strednej škole sa prenáša viac zo školy na študenta, ktorý v záujme dosiahnutia dobrých študijných výsledkov, a maloletý tento záujem má, predpokladá aj vyššie peňažné výdavky napríklad na hlbšie rozvíjanie jazykových schopností. Odvolací súd tieto okolnosti zohľadnil pri určení výšky výživného na maloletého za čas kedy sa stal študentom gymnázia, teda strednej školy pripravujúcej študentov predovšetkým na pokračovanie v štúdiu na vysokej škole. Osobitne odvolací súd poukazuje na to, že osobná starostlivosť matky o dieťa blížiac sa veku dospelosti jeho rastom ustupuje a do popredia sa viac dostáva peňažný podiel na úhrade nákladov na dieťa, a preto bolo potrebné pri určení výšky výživného za označené obdobie zohľadniť aj túto skutočnosť.

49. Pretože odvolací súd zmenil rozsah vyživovacej povinnosti otca, musel rozhodnúť o dlžnom výživnom, ktoré za obdobie od 11.4.2011 do dňa 30.6.2017 (ku dňu určenia dlhu na výživnom odvolacím súdom) predstavuje 4.400,- Eur. V konaní nebolo sporným, že za obdobie od 11.4.2011 do 31.8.2015 otec dlh na výživnom nemá. Dlžné výživné predstavuje rozdiel medzi výživným určeným týmto rozhodnutím odvolacieho súdu 1.200,- Eur mesačne od 1.9.2015 a výživným 1.000,- Eur, ktoré otec maloletého v označenom období na výživu maloletého platil (1.9.2015 do 30.6.2017 = 22 mesiacov x 1.200,- Eur spolu 26.400,- Eur je výživné, ktoré mal otec zaplatiť, pričom bolo z neho odpočítané výživné, ktoré otec za toto obdobie zaplatil 22 x 1.000,- Eur = 22.000,- Eur). Odvolací súd v súlade s § 232 odsek 3 CSP zaviazal otca zaplatiť dlžné výživné do 30 dní od právoplatnosti rozsudku matke maloletého, pretože s poukazom na majetkové pomery otca maloletého, výšku dlhu a charakter predmetu konania, ktorým je určenie výživného pre maloleté dieťa, by nebolo spravodlivé priznať výhodu splátok, prípadne dlhšiu lehotu splatnosti a to preto, že ide o výnimku zo zásady, že povinnosť uloženú v rozsudku treba splniť do troch dní. Odvolací súd pri rozhodovaní o spôsobe zaplatenia dlhu na výživnom prihladol, na skutočnosť, že matka pri uspokojovaní potrieb maloletého nebola zvýhodnená splátkami, ale musela tieto potreby uspokojovať tak, ako vznikali a javí sa účelné, aby dlžné výživné bolo zaplatené naraz, čo umožňuje jeho lepšie využitie v prospech maloletého dieťaťa.

50. Z dôvodu majetkových pomerov otca maloletého, prihladnuc na obraty spoločnosti, v ktorých je spoločníkom a skutočnosť, že o finančných prostriedkoch v obchodných spoločnostiach rozhoduje otec ako ich štatutárny zástupca a má tým aj možnosť rozhodovať o výške jeho príjmu, odvolací súd, tak ako to vecne správne vyhodnotil aj súd prvej inštancie, konštatuje že tieto zistenia sú podkladom, pre aplikáciu ustanovenia § 63 odsek 3 Zákona o rodine a určenie tvorby úspor pre maloletého. Úspory slúžia na platby mimoriadnych výdavkov na dieťa, napríklad súvisiace s vysokoškolským štúdiom, na ktoré sa maloletý štúdiom na gymnáziu, teda strednej škole všeobecného vzdelania pripravuje. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne. Odvolací súd poukazuje na to, že otec ani tvorbu úspor pre maloletého odvolacími argumentami nerozporoval a túto povinnosť plní, dlh z nej nemá.

51. V zmysle § 25 ods. 1, 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Túto právnu úpravu zaviedla novela Zákona o rodine vykonaná zákonom č. 217/2010 Z.z. Vzhľadom na to, že vôľou rodičov, ktorú ústne aj v konaní pred súdom prvej inštancie vyjadrili bolo, aby súd neupravoval styk otca s maloletým, súd v tejto napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 388 CSP zmenil tak, aby korešpondoval ich návrhu, pretože, súd prvej inštancie ho nerešpektoval, a tým nerozhodol vecne správne.

52. Návrh otca prednesený v odvolacom konaní, aby vyčlenil na samostatné konanie problematiku údržby, platenia nákladov a užívania nehnuteľností na samostatné konanie, keďže nemá možnosť spravovať majetok maloletého je pre toto konanie vzhľadom na rozsah odvolania bezpredmetný. Odvolací súd poukazuje na to, že správa majetku dieťaťa je súčasťou rodičovských práv (§ 28 Zákona o rodine), ktoré majú obidvaja rodičia v plnom rozsahu a z konania pred súdom prvej inštancie nevyplýva, že by niektorý z rodičov voči druhému rodičovi výkon tohto práva rozporoval.

53. Matka podala odvolanie aj v časti výroku, ktorým jej súd uložil povinnosť zaplatiť štátu trovy konania v sume 95,19 Eur.

54. Podľa § 148 ods. 1 OSP štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Ak sú u niektorého účastníka predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, náhrada trov sa proti tomuto účastníkovi zníži o rozsah, ktorý mu súd priznal.

55. Odvolací súd konštatuje, že konanie vo veci začalo dňa 5.2.2010, pričom na konanie sa aplikoval procesnoprávny predpis, ktorý bol v čase rozhodovania odvolacieho súdu zrušený. Týmto predpisom bol, ako už bolo konštatované vyššie v odôvodnení, zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, účinný do 30.06.2016, zrušený zákonom č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ktorý účinnosť nadobudol dňa 1.7.2016. Procesné ustanovenia v konaniach v niektorých rodinnoprávných veciach (akým je i predmetné konanie) boli však upravené zákonom č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, ktorý nadobudol účinnosť tiež 1.7.2016. Procesné právo na rozdiel od hmotného práva v prípade stretu novej a starej právnej úpravy je charakterizované princípom okamžitej aplikability nových procesnoprávných noriem na všetky konania prebiehajúce na súde a začaté podľa doterajších (zrušených) predpisov. Obsahom tohto princípu je skutočnosť, že procesné úkony subjektov súdneho konania vykonané počas platnosti a účinnosti skoršieho právneho predpisu sa vo sfére svojich účinkov prejavujú s relevanciou pre konanie aj počas účinnosti nového procesného predpisu.

56. Ustanovenie § 148 OSP upravovalo náhradu trov konania, ktoré vznikli štátu. Podľa predmetného ustanovenia mal štát právo na náhradu trov, ktoré platil, avšak iba proti účastníkovi, u ktorého neboli predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov a iba vo výške zodpovedajúcej pomeru úspechu podľa výsledku konania. V prípade, ak na strane účastníka boli splnené podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov, trovy, ktoré by inak pripadli na tohto účastníka podľa výsledku konania, znášal štát. Pritom nebolo rozhodujúce, či sa účastníkovi rozhodnutím súdu priznalo oslobodenie od súdnych poplatkov, ale to, či boli inak splnené podmienky na priznanie oslobodenia podľa § 138 OSP.

57. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že súd prvej inštancie na návrh otca uznesením z 20.6.2012 č.k. 5C/158/2010-302, nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychológia. Cieľom znaleckého dokazovania bolo zodpovedanie otázok súvisiacich s návrhom otca na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti. Súdny znalec PhDr. Štefan Matula znalecký posudok doručil súdu prvej inštancie 21.10.2014. Uznesením z 27.11.2014, č.k. 5C/158/2010-431 bola súdnemu znalcovi súdom prvej inštancie priznaná odmena znalca 590,38 Eur ktorá v časti sumy 190,38 Eur bola vyplatená zo štátnych finančných prostriedkov. Zostatok bol zaplatený z preddavkov účastníkov na trovy dôkazu.

58. Námietky matky týkajúce sa nesprávnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým jej uložil povinnosť zaplatiť štátu časť trov znaleckého dokazovania, keďže tieto vzišli z dokazovania vyvolaného otcom maloletého právne neobstoja. Znalecké dokazovanie bolo síce nariadené na návrh otca, ale tento dôkaz bol vykonaný na posúdenie okolností ohľadom najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, a preto celé trovy tohto dôkazu nemôže znášať výlučne len ten rodič, ktorý dôkaz navrhol. Predmetom znaleckého dokazovania bolo posúdenie vzťahu medzi otcom a maloletým, posúdenie schopnosti otca postarať sa o maloletého, možnosť ovplyvňovania maloletého matkou, s tým, že odvolací súd je toho názoru, že výsledok takéhoto nariadeného znaleckého dokazovania nemôže byť smerodajný pre posudzovanie otázky hradenia takto vzniknutých trov. Matka nespĺňa predpoklady pre oslobodenie od platenia súdnych poplatkov a výšku trov znaleckého dokazovania nerozporovala. Z uvedených dôvodov odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie tým, že v zmysle § 148 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.6.2016 zaviazal rovnakým pomerom matku i otca povinnosťou nahradiť štátu trovy

znaleckého dokazovania, rozhodol správne Predmetný výrok napadnutého rozsudku preto odvolací súd v zmysle § 387 odsek 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

59. Odvolací súd poukazuje na to, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení skutkový stav, a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodne za predpokladu, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

60. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

61. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave, pomerom hlasov 3:0. (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).